

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2013r. w Suwałkach

sprawy **S. K. (1)**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wcześniejszą emeryturę

w związku z odwołaniem S. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 3 czerwca 2013 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje S. K. (1) prawo do emerytury od dnia 31 maja 2013r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03.06.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) odmówił S. K. (1) prawa do wcześniejszej emerytury, z uwagi na niewykazanie 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu S. K. (1) domagał się zmiany zaskarżonej decyzji, uwzględnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w E. 12.10.1991r. do 08.11.1996r. i przyznania prawa do emerytury oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W zakresie pracy w (...) w E. powołał się na świadectwo pracy w warunkach szczególnych i fakt pracy na stanowiskach wymienionych w Wykazie A.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

S. K. (1) (ur. (...)) w dniu 09.05.2013r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę. Decyzją z dnia 16.05.2013r. organ rentowy odmówił mu prawa do wcześniejszej emerytury, z uwagi na niewykazanie 15 lat pracy w warunkach szczególnych. W

tym zakresie uwzględnił wówczas 9 lat 11 miesięcy i 26 dni. Odwołujący uzupełnił wniosek o kolejne świadectwo pracy w warunkach szczególnych i organ rentowy wydał skarżoną decyzję.

Na dzień 01.01.1999r. odwołujący udowodnił 28 lat 1 miesiąc 13 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył ostatecznie 10 lat 8 miesięcy 29 dni, uwzględniając następujące okresy zatrudnienia:

- od 01.07.1981r. do 15.11.1987r. w Przedsiębiorstwie (...) w B. na stanowisku maszynisty koparki jednonaczyniowej (świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 4 akt ZUS);

- od 01.03.1988r. do 11.10.1991r. w Przedsiębiorstwie (...) w E. na stanowisku maszynisty ładowarki i koparko-sprężarki (świadectwo pracy w warunkach szczególnych k. 6 akt ZUS);

- od 04.03.1997r. do 05.12.1997r. w Zakładzie (...), na stanowisku operatora koparki (świadectwo pracy w warunkach szczególnych k. 28 akt ZUS).

W okresie od 02.11.1976r. do 31.12.1978r. odwołujący był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) (...) Przedsiębiorstwie (...)w E., jako maszynista sprzętu ciężkiego – koparki jednonaczyniowej. Za ten okres nie uzyskano akt osobowych, a wnioskodawca nie posiadał świadectwa pracy w warunkach szczególnych. W toku postępowania ustalono, iż wówczas odwołujący posiadał już uprawnienia do obsługi koparek jednonaczyniowych (uprawnienia maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych z dnia 08.09.1973r. koperta k. 27) i przez cały okres zatrudnienia obsługiwał koparkę typu B. (zeznania odwołującego 52:22-56:44 k. 29 odwr.).

Powyższy okres w całości uwzględniono do stażu pracy w warunkach szczególnych (2 lata 1 miesiąc 29 dni). Zaliczając powyższy okres Sąd miał również na względzie konkluzje opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (k. 55-65).

Na przełomie lat 1978-1979 doszło do likwidacji (...) i część sprzętu oraz pracowników przejęło nowe przedsiębiorstwo. Wśród tych osób był również odwołujący. W okresie od 01.01.1979r. do 04.12.1979r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w E. na stanowisku maszynisty koparki jednonaczyniowej. Przejście do nowego zakładu nastąpiło razem ze sprzętem, który obsługiwał w (...) i nadal pracował na koparce typu B..

Powyższych ustaleń dokonano na podstawie zeznań odwołującego oraz opinii biegłego z zakresu bhp i okres ten uwzględniono w całości do stażu pracy w warunkach szczególnych (11 miesięcy 4 dni).

Ostatni rozważany pod względem pracy w warunkach szczególnych okres dotyczył zatrudnienia wnioskodawcy od 16.11.1987r. do 08.11.1996r. w Przedsiębiorstwie (...) w E.. Przedsiębiorstwo zajmowało się sprzedażą asfaltu i paliw.

Organ rentowy częściowo uwzględnił ten okres do stażu w warunkach szczególnych (od 01.08.1988r. do 11.10.1991r. maszynista ładowarki) zatem sporny pozostał okres od 12.10.1991r. do 08.11.1996r. Wnioskodawca posiadał świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym uwzględniono również sporny okres (k. 6 akt ZUS).

W okresie od 12.10.1991r. do 30.06.1992r. odwołujący zajmował stanowisko pracownika boczniczy i pomocnika palacza (akta osobowe koperta k. 12). Jako pracownik boczniczy pracował przy za i rozładunku wagonów z paliwem, mączką wapienną, cementem, olejami napędowi oraz asfaltem. Przy za i rozładunku paliw musiał podłączyć węże i kontrolować poziom paliw w zbiornikach-cysternach. Natomiast przy mączce wapiennej czy cemencie podłączał sprężarki powietrzne w celu wpompowania odpowiedniej ilości powietrza do zbiorników i następnie przepompowywał towar do zbiorników zbiorczych o pojemności 120 ton każdy. Procesy te wymagały jego stałej obecności. W przypadku asfaltu istotna była jego temperatura, gdyż tylko przy 150-180^(o)C nadawał się do za i rozładunku oraz dalszego użytkowania. Zdarzało się, że asfalt nie miał takiej temperatury i odwołujący musiał go podgrzać, co trwało kilkanaście godzin. Wszystkie te czynności wykonywał na boczniczy. Transport obejmował średnio 20 wagonów i jego za i rozładunek trwał do końca, bez przerw. Tym samym zakład unikał płacenia tzw. postojowego dla PKP, a praca na

boczniczy często przekraczała 8 godzin dziennie (zeznania świadków D. K. 04:41-28:25, S. K. (2) 28:45-36:40 i Z. Ś. 37:00-47:07). Jako pomocnik palacza odwołujący pracował tylko w okresach nieobecności innych palaczy (urlopy, zwolnienia chorobowe) i zajmował się obsługą kotłów, które pracowały non stop. Kotłownia składała się z dwóch nieautomatyzowanych kotłów przemysłowych, które zasilaly i ogrzewaly cały zakład. Odwołujący ładował węgiel na taśmociąg i wywoził taczka żużel (zeznania świadka Z. Ś. i D. K.).

W okresie od 01.07.1992r. do 30.06.1994r. wnioskodawca pracował jako pracownik boczniczy i operator nagrzewnic olejowych (akta osobowe). Nadal pracował przy za i rozładunku na boczniczy (pracownik boczniczy), natomiast jako operator nagrzewnic olejowych obsługiwał urządzenie służące do podgrzewania asfaltu. Odwołujący musiał utrzymywać asfalt w odpowiedniej temperaturze, co było procesem długotrwałym i ciągłym. Ponieważ asfalt był wydawany odbiorcom za pomocą nalewaków, o różnych porach, również nocnych, dlatego musiał być w gotowości. Podgrzanie asfaltu do odpowiedniej temperatury (150-180°C) trwało kilkanaście godzin i odwołujący musiał co jakiś czas wchodzić do komory topikowej i kontrolować temperaturę (zeznania D. K., S. K. (2) i Z. Ś.).

W okresie od 01.07.1994r. do 08.11.1996r. wnioskodawca pracował na stanowiskach operatora sprężarki, nagrzewnic olejowych i pracownika boczniczy (akta osobowe). Jako operator sprężarki zajmował się obsługą sprężarek, za pomocą których ładowano mączkę wapienną i cement na cementowozy odbiorców. Rodzaj towaru wymagał stosowania takiej właśnie specjalnej metody ładowania. Uprawnienia do obsługi sprężarek wnioskodawca uzyskał w dniu 02.04.1993r. Poza tym wykonywał prace za i wyładunkowe na boczniczy, w zakresie omówionym wyżej, jak również przy podgrzewaniu asfaltu (operator nagrzewnic olejowych).

Jako operator nagrzewnic olejowych odwołujący pracował tylko w sezonie czyli od marca do listopada. Poza sezonem pracował na boczniczy i przy sprężarkach. Do jego obowiązków należała również praca przy zimowym utrzymaniu, czyli odśnieżaniu i mieszaniu mieszanek solno – piaskowych. Czynności te wykonywał ładowarkami, sypcharkami i koparkami, czyli sprzętem ciężkim (zeznania świadka Z. Ś.).

Świadek Z. Ś., był w spornym okresie przełożonym odwołującego i w kwestii podwójnych stanowiska, jakie zajmował wnioskodawca wskazał, iż z uwagi na braki w zatrudnieniu i dużą ilość pracy, zakład nakładał na pracowników większą ilość obowiązków. Dlatego też w spornym okresie odwołującego zatrudniano na dwóch stanowiskach.

W celu ustalenia, czy również w spornym okresie pracy w (...) w E. (od 12.10.1991r. do 08.11.1996r.) odwołujący pracował w warunkach szczególnych, Sąd zasięgnął opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Stanowisko biegłego oparte zostało na dokumentacji osobowej oraz zeznaniach świadków. Biegły zaopiniował, iż w spornym okresie odwołujący również pracował w warunkach szczególnych.

W oparciu o powyższe okres od 12.10.1991r. do 08.11.1996r. uwzględniono do stażu pracy w warunkach szczególnych (5 lat 27 dni).

Sąd zważył, co następuje:

Prawo do emerytury w obniżonym wieku zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. z 2009r. Dz.U. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) przysługuje ubezpieczonym urodzonym - tak jak wnioskodawca – po 31.12.1948r., jeżeli pracowali w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, posiadają staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat (w przypadku mężczyzn), ukończyli 60 rok życia, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ilość lat pracy warunkach szczególnych oraz wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych jest badana na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli 01.01.1999r.

Zgodnie z dyspozycją art. 32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS

za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się osoby, które były zatrudnione przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej, ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przepis art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odnośnie wieku, stażu pracy oraz charakteru wykonywanej pracy, uprawnionych do emerytury odsyła do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). §3 i 4 rozporządzenia, prawo do emerytury uzależniają od spełniania łącznie następujących warunków: posiadanie 25-letniego okresu zatrudnienia, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach i ukończenie 60 roku życia. Zgodnie z §2 ust.1 rozporządzenia w sprawie wieku..., zaliczeniu do okresów pracy w warunkach szczególnych podlegają te, w których praca była świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy uwzględnione przez organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych nie budziły zastrzeżeń. Staż ten należało również uzupełnić o pozostałe, wnioskowane przez odwołującego okresy zatrudnienia. W tym zakresie Sąd posiłkował się zeznaniami świadków, odwołującego, aktami osobowymi za okres zatrudnienia w (...) w E. oraz opinią biegłego z zakresu bhp.

Okresy pracy w (...) w E. i (...) w E. był rozpoznawany łącznie, gdyż w obu zakładach odwołujący wykonywał te same czynności – maszynisty koparki jednoznaczyniowej i na tym samym sprzęcie – koparce typu B. (...) w E. powstało po rozwiązaniu (...) i zakres obowiązku odwołującego nie uległ zmianie. W oparciu o zapis w Wykazie A dziale V poz. 3 (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych) okresy te w całości uwzględniono do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych uwzględniono również pozostały sporny okres pracy w (...) w E.. Rozważając ten okres Sąd miał na uwadze przede wszystkim nie nazewnictwo stanowisk pracy zajmowanych przez odwołującego, ale rodzaj wykonywanych czynności i ich wymiar czasowy. Świadkowie, którzy pracowali z odwołującym w spornym okresie i doskonale orientowali się w sposobie funkcjonowania przedsiębiorstwa i rodzaju wykonywanych przez odwołującego prac, w sposób szczegółowy wyjaśnili, jakie prace wykonywał na poszczególnych stanowiskach. Zeznania świadków były spójne, szczegółowe a poza tym korespondowały z zeznaniami odwołującego oraz dokumentacją pracowniczą. Równie istotnym dowodem była opinia biegłego z zakresu bhp, której, wbrew zarzutom organu rentowego, nie można zarzucić lapidarności, nieścisłości czy niewyjaśnienia wszystkich spornych kwestii. W związku z zajmowaniem przez odwołującego podwójnych stanowisk Sąd przyjął za wiarygodne wyjaśnienia byłego przełożonego wnioskodawcy – Z. Ś., iż wynikało to z braków kadrowych i jednocześnie dużej ilości pracy. Niemniej, zajmując podwójne stanowiska odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Jako pracownik boczniczy i pomocnik palacza wykonywał pracę w warunkach szczególnych zgodnie z zapisem w Wykazie A Dział VIII poz. 1 (ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie) oraz Dział XIV poz. 1 (prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego). Sąd nie podzieliła zarzutów organu rentowego, iż biegły w sposób dowolny uwzględnił stanowisko pomocnika palacza do wykonywanych w warunkach szczególnych. Z zeznań świadka Z. Ś. wynikało wprost jakiego rodzaju kotły odwołujący obsługiwał i przede wszystkim, iż powierzenie mu tych obowiązków dotyczyło tylko sytuacji nieobecności palacza z powodu choroby lub urlopu. Ponadto nawet przy wyłączeniu okresu zatrudnienia na tym stanowisku (od 12.10.1991r. do 30.06.1992r.) nie wpłynęłoby to negatywnie na wymiar stażu pracy w warunkach szczególnych, gdyż wnioskodawca nadal posiadałby wymagane 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Stanowisko operatora nagrzewnic olejowych uwzględniono na podstawie zapisy w Wykazie A Dziale VIII poz.1, a operatora sprzężarek na podstawie Wykazu A działu IV poz. 9 (bezpośrednia obsługa sprzężarek). Ponadto wykonywanie w okresach zimowych prac przy zimowym utrzymaniu również podległo zaliczeniu do wykonywanych w warunkach szczególnych w związku z zapisem w Wykazie A Dziale

V poz. 3 (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych). Podkreślenia wymaga zatem, iż wszystkie prace wykonywane przez odwołującego znajdują bezpośrednie odniesienie do tych wymienionych w Wykazie A.

Uwzględniony okres pracy w warunkach szczególnych wyniósł ponad wymagane 15 lat i uprawnia S. K. (1) do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt